



# **Prispevki k posodobitvi pedagoških študijskih programov II**

**Uredila  
Tatjana Devjak in Pavel Zgaga**



**EVROPSKI SOCIALNI SKLAD  
EUROPEAN SOCIAL FUND**

Univerza v Ljubljani  
*Pedagoška fakulteta*



# **Prispevki k posodobitvi pedagoških študijskih programov II**

**Uredila**  
*Tatjana Devjak in Pavel Zgaga*



**EVROPSKI SOCIALNI SKLAD**  
*EUROPEAN SOCIAL FUND*

Ljubljana 2007

## Prispevki k posodobitvi pedagoških študijskih programov II

Uredila: Tatjana Devjak in Pavel Zgaga  
Uredniški odbor: Bojan Dekleva, Tatjana Devjak, Saša A. Glažar, Cveta R. Pučko, Igor Repac, Jože Rugelj, Simona Tancig, Pavel Zgaga.  
Recenzentki: Majda Pšunder, Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru in Milena Ivanuš Grmek, Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru  
Slovenski jezikovni pregled: Darija Skubic  
Angleški jezikovni pregled: Murray Bales  
Izdala in založila: Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani  
Za izdajatelja: Cveta Razdevšek Pučko, dekanja  
Oblikovanje in računalniški prelom: Igor Cerar  
Tisk: Tiskarna Littera picta d.o.o. Ljubljana  
Naklada: 350 izvodov

©2007 avtorji

Izdajo te publikacije je omogočilo sofinanciranje Evropskega socialnega sklada Evropske unije in Ministrstva za šolstvo in šport.

---

CIP - Kataložni zapis o publikaciji  
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

378.14:37.01(082)

PRISPEVKI k posodobitvi pedagoških študijskih programov II /  
[uredila Tatjana Devjak in Pavel Zgaga]. - Ljubljana : Pedagoška fakulteta, 2007

ISBN 978-961-253-019-8  
1. Devjak, Tatjana  
234429184

---

VSE PRAVICE PRIDRŽANE. REPRODUCIRANJE IN RAZMNOŽEVANJE DELA PO ZAKONU O AVTORSKIH PRAVICAH NI DOVOLJENO.

# Kazalo

<b>Predgovor</b> .....	5
------------------------	---

## 1. del

### PRISPEVKI K ŠTUDIJSKI PRENOVI V EVROPSKEM KONTEKSTU

#### *Pavel Zgaga*

Prenova izobraževanja učiteljev v vetrovih evropskih reform visokega šolstva .....	9
--	---

#### *Otmar Gassner*

ENTEPE in trendi v izobraževanju učiteljev z evropskega vidika .....	35
--	----

#### *Julia González, Robert Wagenaar*

Metodologija projekta Tuning .....	49
------------------------------------	----

#### *Hanelle Niemi*

Aktivno učenje – kulturna sprememba, potrebna v izobraževanju učiteljev in v šolah .....	62
--	----

#### *Inger Arreman Erixon, Per-Olof Erixon*

Izobraževanje učiteljev in raziskovanje: sodobne švedske perspektive v mednarodnem kontekstu .....	91
--	----

## 2. del

### PRISPEVKI K ŠTUDIJSKI PRENOVI V DOMAČEM KONTEKSTU

#### *Tatjana Devjak*

Vizija Centra za nadaljnje izobraževanje in usposabljanje: formalno, neformalno in priložnostno učenje v procesu vseživljenjskega učenja pedagoških delavcev .....	119
--	-----

#### *Majda Cencič*

Udeleženci programov izobraževanja in usposabljanja .....	138
---	-----

#### *Mojca Juriševič, Mojca Lipec Stopar, Zlatan Magajna, Mitja Krajncan*

Model praktično-pedagoškega usposabljanja v prenovi študijskih programov Pedagoške fakultete UL .....	154
---	-----

#### *Irena Nančovska Šerbec, Branko Kaučič, Jože Rugelj*

Predmetno specifične kompetence v študijskih programih za izobraževanje učiteljev računalništva .....	164
---	-----

#### *Martina Ozbič, Damjana Kogovšek, Stane Košir*

Študij logopedije v Sloveniji in Evropi – ali so potrebe zadoščene? .....	176
---	-----

<b>Simona Tancig</b> Pomembnost supervizije v podiplomskem izobraževanju .....	192
<b>Breda Kroflič</b> Podiplomski študij Pomoč z umetnostjo – umetnostna terapija .....	207
<b>Mojca Vrhovski</b> Analiza izbranih magistrskih programov in vsebin na področju specialne in inkluzivne edukacije .....	223
<b>Martina Ozbič</b> Nekritična prepričanja in napačne predstave o osebah z motnjo sluha v inkluzivni šoli .....	246
<b>Ingrid Žolgar</b> Strokovno izpopolnjevanje vzgojiteljev in učiteljev za delo s slepimi in slabovidnimi učenci v inkluzivnih oblikah izobraževanja .....	269

### 3. del

#### NEKATERA IZHODIŠČA ZA PRENOVO ŠTUDIJA

<b>Simona Tancig</b> Izhodišča za uveljavljanje enakih možnosti za študij v prenovljenih programih na univerzi .....	281
<b>Igor Repac</b> Izhodišča za uveljavljanje informacijske družbe pri izvajanju novih študijskih programov na vseh treh stopnjah .....	292
<b>Jože Rugelj</b> Izhodišča za prilagojeno izvajanje novih programov 1. in 2. stopnje na izrednem študiju .....	309
<b>Pavel Zgaga, Cveta Razdevšek-Pučko</b> Izhodišča za spodbujanje prehodov v nove oziroma med novimi študijskimi programi .....	312
<b>Simona Tancig</b> Generične in predmetno specifične kompetence za študijske programe druge in tretje stopnje .....	328
<b>Avtorji</b> .....	331
<b>Indeks pojmov</b> .....	335

## Predgovor

Tako kot večina slovenskih visokošolskih ustanov se tudi Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani zadnja leta temeljito sooča z zahtevami prenove študijskih programov in študija v celoti. Prenove ne razumemo le kot formalnost, ki naj poskrbi za zunanjo prilagojenost dosedanjih programov smernicam bolonjskega procesa, temveč kot priložnost za temeljitejšo refleksijo izobraževanja učiteljev kot posebnega področja visokošolskega študija. Pri tem posebno pozornost posvečamo spremljanju razvojnih trendov v drugih evropskih izobraževalnih sistemih.

V zadnjih dveh letih je bila za naše strokovno in razvojno delu še posebej pomembna podpora Evropskega socialnega sklada in Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Pedagoška fakulteta UL je v študijskem letu 2005–2006 izvajala razvojni projekt *Posodobitev študijskih programov na PeF UL* (ESS\_VS\_05–23), v študijskem letu 2006–2007 pa še njegovo drugo fazo. Med številnimi aktivnostmi tako prve kot druge faze je bila načrtovana tudi izdaja zbornikov. Bogato gradivo, ki smo ga skupaj s partnerji iz tujine zbrali v prvi fazi, smo v letu 2006 izdali v dveh zvezkih. Rezultat nadaljnjega dela v zadnjem letu je dokumentiran v tem zvezku. Ker nadaljuje lani začeto delo, smo ohranili isti naslov in mu pripisali rimsko številko II.

Tudi letošnjo monografijo smo razdelili na tri dele. Prvi del je usmerjen k problematiki prenove v širšem evropskem kontekstu ter prinaša pretežno prispevke naših kolegov iz nekaterih drugih evropskih držav, ki so se udeležili majskega posvetovanja v okviru projekta. Otmar Gassner s Pedagoške fakultete v Feldkirchu (Avstrija) je eden izmed koordinatorjev Evropske mreže za politike izobraževanja učiteljev (ENTEPE) ter nedvomno zelo kompetenten avtor na tem področju. Julia González z Univerze Deusto (Španija) in Robert Waagenar z Univerze v Groningenu (Nizozemska) sta nosilni imeni široko znanega evropskega projekta Tuning (Tuning Educational Structures in Europe), njun prispevek o metodologiji projekta Tuning bo gotovo zanimiv za najširše področje visokega šolstva in ne samo za področje izobraževanja učiteljev. Hanelle Niemi, prorektorica Univerze v Helsinkih in mednarodno priznana strokovnjakinja na področju ved o izobraževanju, prispeva izzivalno razmišljanje o aktivnem učenju kot spremembi kulturne paradigme, podkrepjeno s poglobljeno analizo in argumenti. Inger Erixon Arreman in Per-Olof Erixon z Univerze Umeå (Švedska) zaključujeta ta sklop monografije z zanimivo študijo primera o nastanku in razvoju švedske nacionalne doktorske šole na področju izobraževalnega dela, ki jo usmerita k analizi nujne povezanosti izobraževanja učiteljev z raziskovalnim delom.

V *drugem delu* so zbrani prispevki sodelavk in sodelavcev Pedagoške fakultete UL. Glede na relativno široko paletu dejavnosti fakultete in različna strokovna področja, na katerih so naše sodelavke in sodelavci aktivni, zajema to poglavje vrsto specifičnih tem, s katerimi se srečujemo v prenovi izobraževanja učiteljev. Tu so najprej zbrani članki, ki obravnavajo problematiko praktičnega pedagoškega usposabljanja ter stalnega strokovnega izobraževanja, ki jima pripisujemo v izobraževanju učiteljev še prav posebej pomembno vlogo. Sledijo prispevki z različnih študijskih usmeritev (npr. računalništvo, logopedija, supervizija, umetnostna terapija, specialna in inkluzivna edukacija itn.) oz. prispevki, usmerjeni k problematiki študijske prenove na drugi stopnji.

V *tretjem delu* so zbrani nekateri prispevki, ki so nastali znotraj razvojnega projekta *Posodobitev študijskih programov na PeF UL II* (ESS\_VS-06/I.PEF2; 2006–2007). Ti prispevki ponujajo izhodišča za konkretne dejavnosti pri notranji prenovi študija, npr. pri uveljavljanju enakih možnosti (tu se posredno navezujejo z zadnjimi članki iz druge dela monografije) oz. načel informacijske družbe v visokošolskem študiju, pa tudi pri bolj »vsakodnevnih« temah, kot so prilagojeno izvajanje novih programov na izrednem študiju, prehodi med programi ter opredeljevanje generičnih in predmetno specifičnih kompetenc v programih druge in tretje stopnje. Ta izhodišča so plod skupnih razprav, v končna besedila pa so jih oblikovale posamezne avtorice in avtorji. Tudi teh besedil ne gre razumeti kot dokončna, pač pa kot pomoč pri razvojnem delu ter kot osnova za nadaljnje razprave.

Prispevki v monografiji so v slovenščini (prispevki tujih avtorjev so bili prevedeni), vsi imajo naslov, povzetek in ključne besede v slovenskem in angleškem jeziku. Vsak od njih je klasificiran bodisi kot izvorni znanstveni prispevek, kot pregledni ali strokovni prispevek. Kriteriji so bili sprejeti na uredniškem odboru in sta jih potrdili recenzentki. Na koncu monografije so na kratko predstavljene avtorice in avtorji, ki nastopajo v tej monografiji, dodano je tudi stvarno in imensko kazalo.

Ljubljana, julij 2007

Tatjana Devjak in Pavel Zgaga

ISBN 978-961-253-019-8



9 789612 530198